

1.Sygn. akt XII Ko 127/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie w XII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Beata Najjar

Protokolant: Klaudia Konopczyńska, Emil Karwowski

w obecności Prokuratora Andrzeja Józwicka, Małgorzaty Herter – Dziurzyńskiej

po rozpoznaniu w dniach: 16 sierpnia 2022 r. i 10 listopada 2022 r.

sprawy z wniosku **M. K.** przeciwko Skarbowi Państwa

w przedmiocie odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wynikłe z niesłusznego stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie o sygn. V K 3/19 od dnia 24 sierpnia 2002 r. do dnia 19 maja 2003 r.

na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. i art. 554 § 2 k.p.k.

orzeka:

- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz M. K. kwotę 72.000 (siedemdziesiąt dwa tysiące) złotych, tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,
- w pozostałym zakresie wniosek oddala,
- kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	XII Ko 127/21
1.WNIOSKODAWCA		
M. K.		
1.ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki

100.000 zł, tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę	-	
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki
200.000 zł, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę	-	
Wynikłe z niesłusznego stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie o sygn. V K 3/19 od dnia 24 sierpnia 2002 r. do dnia 19 maja 2003 r.		

1.3. Ustalenie faktów				
0.1.3.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty	
3.1.1.		M. K. był właścicielem i prezesem zarządu spółki (...) Fundusz (...) sp. z o. o. Przed 2002 r. wnioskodawca zbył całość swoich udziałów w spółce. W związku z trudną sytuacją finansową, wnioskodawca nie był w stanie spłacić zobowiązań spółki.	protokół przesłuchania podejrzanego	t. I, k. 23

		Od 2002 r. M. K. był osobą bezrobotną i nie uzyskiwał żadnych dochodów.		
zestawienie dochodów podatnika za lata 2000-2002	t. I, k. 123			
	<p>W dniu 20 sierpnia 2002 r. o godz. 8:30 do mieszkania M. K. weszło trzech funkcjonariuszy KWP z siedzibą w R., którzy dokonali zatrzymania wnioskodawcy.</p> <p>M. K. umożliwiono ubranie i ogolenie się. W tym czasie policjanci dokonali przeszukania mieszkań M. K. i jego matki.</p>	<p>częściowe zeznania wnioskodawcy</p> <p>M. K.</p>	t. I, k. 110v-111	
		protokół zatrzymania osoby	t. I, k. 23	
		<p>M. K. został przewieziony do Prokuratury Okręgowej w W., celem złożenia wyjaśnień.</p> <p>Wnioskodawcy umożliwiono zawiadomienie rodziny o zatrzymaniu i na jego żądanie ustanowiono mu obrońcę z urzędu.</p>	<p>częściowe zeznania wnioskodawcy</p> <p>M. K.</p>	t. I, k. 110v-111

		Następnie M. K. został przetransportowany i osadzony w jednoosobowej celi. W czasie osadzenia wnioskodawca otrzymał posiłek.		
		Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2002 r. w sprawie o sygn. II Ko 1598/02 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie zastosował wobec M. K. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania do dnia 19 listopada 2002 r. Powyższy środek zapobiegawczy stosowany był nieprzerwalnie do dnia 14 maja 2003 r.	postanowienie z dnia 21 sierpnia 2002 r. w sprawie o sygn. II Ko 1598/02	t. I, k. 29
	M. K. został osadzony w Areszcie Śledczym W. – (...). Wnioskodawca przez pierwsze dwa tygodnie przebywał w celi przejściowej z częstą zmianą współosadzonych. Następnie został przeniesiony na oddział i zakwaterowany w celi o powierzchni 7m ² wraz z czterema innymi osadzonymi,	częściowe zeznania wnioskodawcy M. K.	t. I, k. 110v-111	

	<p>którzy tak jak wnioskodawca zostali osadzeni po raz pierwszy.</p> <p>Otrzymywane racje żywieniowe były niewielkie.</p> <p>Wnioskodawca miał możliwość spacerów, prawo do widzeń, uzyskiwania paczek. Był regulaminowo traktowany przez służbę więzienną. Nie doznał także żadnej przemocy ze strony współosadzonych.</p>			
	<p>Postanowieniem z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie o sygn. V K 720/03 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie utrzymał w mocy stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania względem M. K. zastrzegając, że środek ten zostanie zamieniony na środek w postaci zakazu opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu z chwilą złożenia poręczenia majątkowego w kwocie 30.000 zł w terminie do dnia 9 czerwca 2003 r.</p>	<p>postanowienie z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie o sygn. V K 720/03</p>	<p>t. I, k. 53-55</p>	

	W dniu 14 maja 2003 r. C. K. złożył w sprawie przeciwko M. K. poręczenie majątkowe w kwocie 30.000 zł.	protokół złożenia poręczenia majątkowego	t. I, k. 56	
W dniu 14 maja 2003 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie wystawił nakaz zwolnienia M. K..	nakaz zwolnienia	t. I, k. 57		
Wyrokiem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 11 września 2019 r. w sprawie o sygn. V K 3/19 M. K. został uznany za winnego popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby i karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł.	wyrok Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 11 września 2019 r. w sprawie o sygn. V K 3/19	t. I, k. 67-70		
	W wyniku wniesionej apelacji obrońcy M. K., Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 30 grudnia 2020 r. w	wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. X Ka 456/20	t. I, k. 71	

	sprawie o sygn. X Ka 456/20 zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że uniewinnił M. K..			
	Po zwolnieniu z aresztu u M. K. zdiagnozowano nadciśnienie na które cierpi do chwili obecnej.	częściowe zeznania wnioskodawcy M. K.	t. I, k. 110v-111	
	Fakt zatrzymania M. K. rzutował na jego stosunki rodzinne i koleżeńskie. Rodzice wnioskodawcy przeżywali aresztowanie syna. Część znajomych zerwała z nim kontakt.	częściowe zeznania wnioskodawcy M. K.	t. I, k. 110v-111	
0.1.3.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.		Fakt	Dowód	Numer karty
3.2.1.		Przed zatrzymaniem M. K. osiągał dochody w kwocie 10.000 zł.	protokół przesłuchania podejrzanego	t. I, k. 23
zestawienie dochodów podatnika za lata 2000-2002	t. I, k. 123			
zgłoszenia do ubezpieczeń w okresie od 01.01.2000 do 31.08.2002	t. I, k. 115			

4. 5. <i>ocena DOWODÓW</i>		
<i>0.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</i>		
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
3.1.1.	<p>częściowe zeznania wnioskodawcy</p> <p>M. K.</p> <p>(t. I, k. 110v-111)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • w sierpniu 2002 r. w godzinach porannych do mieszkania wnioskodawcy przyszło trzech funkcjonariuszy policji, celem zatrzymania i doprowadzenia do prokuratury, • funkcjonariusze przeszukali mieszkanie wnioskodawcy i mieszkanie jego matki. W międzyczasie umożliwili mu ubranie i ogolenie się, • został przewieziony do prokuratury, celem złożenia wyjaśnień, a następnie przetransportowany i osadzony w jednoosobowej celi. Umożliwiono mu wykonanie telefonu, celem poinformowania rodziny o zatrzymaniu. W celi otrzymał posiłek, • po zastosowaniu tymczasowego aresztowania został osadzony w areszcie śledczym. Przez pierwsze dwa tygodnie przebywał w przejściowej celi z dużą rotacją osadzonych. Następnie został zakwaterowany w czteroosobowej celi o powierzchni 7m². Racje żywieniowe były małe, • wnioskodawca nie miał konfliktów ze

		<p>współosadzonymi, funkcjonariusze przejawiali wobec niego postawę regulaminową. Korzystał z widzeń z rodziną, otrzymywał paczki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • po opuszczeniu aresztu u wnioskodawcy zdiagnozowano nadciśnienie, z którym boryka się do chwili obecnej, • w wyniku zdarzeń relacje z rodziną i znajomymi uległy pogorszeniu. <p>Zeznania wnioskodawcy w wyżej przedstawionym zakresie są jasne, logiczne i spójne, ponadto korespondują z pozostałym nieosobowym materiałem dowodowym.</p>
<p>0.1.4.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów</p> <p>0.2.(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
4.2.1.	<p>częściowe zeznania wnioskodawcy M. K. (t. I, k. 110v-111)</p>	<p>Sąd nie dal wiary zeznaniom M. K., w zakresie w jakim twierdził, że do dnia zatrzymania był właścicielem i prezesem zarządu spółki (...) Fundusz (...) sp. z o. o., osiągając z tego tytułu dochód miesięczny w kwocie 10.000 zł. Powyższe depozycje wnioskodawcy są sprzeczne z informacjami jakie przekazał w trakcie przesłuchania w dniu 20 sierpnia 2002 r. oraz danymi uzyskanymi z(...)Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. i Naczelnika Pierwszego</p>

		Urzędu Skarbowego (...). Na wiarę nie zasługiwały także zeznania wnioskodawcy, w których wskazywał, że przyczyną kłopotów i zadłużeń spółki był jego pobyt w areszcie, ponieważ problemy finansowe spółki miały miejsce jeszcze przed jego zatrzymaniem.
1. PODSTAWA PRAWNA		
Odszkodowanie		
1.	Kwota główna	Odsetki
Sąd oddalił wniosek	-	
Zadośćuczynienie		
2.	Kwota główna	Odsetki
72.000 zł	Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Zgodnie z treścią art. 552 § 4 k.p.k. odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje co do zasady w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.		
1. ROZSTRZYGNĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA		
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia		
Odszkodowanie		
1.	Kwota główna	Odsetki

<p>Sąd oddalił wniosek o zasądzenie na rzecz M. K. odszkodowania, albowiem wnioskodawca nie wykazał aby w związku z zastosowaniem środka zapobiegawczego poniósł jakąkolwiek szkodę.</p> <p>Wskazana przez M. K. okoliczność, że przed aresztowaniem posiadał udziały w spółce w żaden sposób nie została potwierdzona w zgromadzonym materiale dowodowym. Posiadanie przez wnioskodawcę innych źródeł dochodu nie zostało wykazane przez wnioskodawcę ani udowodnione w przedstawionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Pierwszy Urząd Skarbowy (...) dokumentach.</p> <p>W związku z powyższym nie można mówić o jakiegokolwiek poniesionej przez M. K. i wykazanej przed Sądem szkodzie.</p>	-	
Zadośćuczynienie		
2.	Kwota główna	Odsetki
<p>Celem zadośćuczynienia jest rekompensata za doznaną, niewymierną materialnie krzywdę, którą stanowią fizyczne, psychiczne dolegliwości oraz cierpienia i następstwa jakie pociągnęło za sobą niesłuszne stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Kwota zadośćuczynienia, nie może być wygórowana i prowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia. Dla określenia wysokości zadośćuczynienia znaczenie ma długość doznanych cierpień i rodzaj wywołanych nim skutków. Wysokość żądania powinna być</p>	<p>Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.</p>	

utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadającym aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Zadośćuczynienie winno wyrównać doznane krzywdy ale też być „odpowiednie”, natomiast ustalenie jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest „odpowiednia”, opiera się na uznaniu sędziowskim.

Oceniając zasadność żądania wnioskodawcy, Sąd uznał, że na skutek zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w okresie od dnia 20 sierpnia 2002 r. do dnia 14 maja 2003 r. M. K. doznał krzywdy niemajątkowej. Orzekając natomiast o wysokości zadośćuczynienia, Sąd brał pod uwagę czas trwania środka, sposób jego wykonania oraz skutki jakie wywołało w życiu wnioskodawcy

Podnieść należy, że osadzenie w areszcie bezspornie było dla wnioskodawcy sytuacją nową, nieznaną i stresującą. Sąd wziął pod uwagę fakt nagłego zatrzymania M. K. w godzinach porannych, w miejscu zamieszkania.

Nie ulega wątpliwości, że osadzeniu wnioskodawcy towarzyszył stres wynikający z przebywania w warunkach izolacji, który mógł potęgować się kolejnymi przedłużeniami stosowania środka. Wpływ na stopień krzywdy odczuwalnej przez M. K. miał również pobyt w wyjątkowo niekomfortowych, wieloosobowych celach, wyłączających jakąkolwiek prywatność oraz kwestie związane z wyżywieniem, fakt, że porcje żywnościowe były za małe.

Uznać należy, że niewątpliwie aresztowanie odbiło się niekorzystnie także na zdrowiu

wnioskodawcy. Od czasu opuszczeniu aresztu M. K. zmaga się z nadciśnieniem. Pogorszeniu uległy także relacje rodzinne, koleżeńskie i zawodowe M. K.. Wnioskodawca na skutek aresztowania mierzył się z przejawami ostracyzmu ze strony znajomych i byłych współpracowników.

Jednocześnie Sąd zważył, że mimo, że fakt tymczasowego aresztowania bezspornie wiązał się z traumatycznymi przeżyciami, to warunki jego osadzenia nie odbiegały od typowych i nie wiązały się z dolegliwościami nieproporcjonalnymi do zwykłych następstw tymczasowego aresztowania. M. K. nie był skonfliktowany ze współosadzonymi. Funkcjonariusze policji i służby więziennej przyjmowali wobec niego poprawną postawę. Wnioskodawca korzystał z widzeń, otrzymywał paczki.

Z tego względu Sąd uznał, że żądana przez wnioskodawcę kwota 200.000 zł byłaby zbyt wygórowana w stosunku do rozmiaru doznanej krzywdy.

Mając na względzie powyższe, Sąd doszedł do wniosku, że zasądzona kwota 8.000 zł za każdy miesiąc pozbawienia wolności, tj. 72.000 zł łącznie jest odpowiednim zadośćuczynieniem. Uwzględnia ona całokształt okoliczności dotyczących tymczasowego aresztowania wnioskodawcy i rekompensuje doznaną przez niego krzywdę. Kwota ta została nadto powiększona o należne odsetki od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Natomiast w pozostałej części Sąd oddalił wniosek.

Jednocześnie Sąd zauważa, że w wyroku z dnia 24 listopada 2022r. nastąpiła oczywista omyłka pisarska co do dat stosowania wobec wnioskodawcy środka zapobiegawczego, która została sprostowana postanowieniem dnia 1 grudnia 2022r. k. 135.		
1.Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-	-	

1.Koszty procesu	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	Orzeczenie o kosztach postępowania w niniejszej sprawie zapadło na podstawie art. 554 § 4 k.p.k.

1.PODPIS
Sędzia SO Beata Najjar